

prima instanță, Judecătoria Căușeni, sediul Central, judecător: (S. Pleșca)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (L. Bulgac, S. Gîrbu, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Zinaida Tolmaciova,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida
Tolmaciova împotriva Svetlanei Ceapchi și Alinei Ceapchi cu privire la repararea
prejudiciului moral cauzat prin săvârșirea contravenției,

împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins apelul declarat de Zinaida Tolmaciova, reprezentată de avocatul stagiar
Marin Sardari și cererea de apel declarată de Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi și
s-a menținut hotărârea din 07 septembrie 2017 a Judecătoriei Caușeni, sediul
Central,

c o n s t a t ă :

La 19 iunie 2017, Zinaida Tolmaciova, a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Svetlanei Ceapchi și Alinei Ceapchi cu privire la repararea
prejudiciului moral cauzat prin săvârșirea contravenției.

În motivarea acțiunii, reclamanta Zinaida Tolmaciova, a indicat că, prin
procesele-verbale cu privire la contravenție nr. MAI 02 374959 din 31 martie
2014, MAI 02 518321 din 16 iunie 2014, MAI 02 518322 din 16 iunie 2014,
pârâtele Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi au fost trase la răspundere
contravențională în baza art. 69 alin (1) și art. 78 alin. (2) Cod contravențional,
pentru că la 27 martie 2014, în jurul orelor 12.30 - 13.00, în satul Volintiri,
raionul Ștefan Vodă, în loc public, în stradă, în fața porții de la casa sa, pârâtele
au bătut-o și au numit-o cu cuvinte necenzurate, cauzându-i vătămări corporale,
dureri fizice, stres și șoc psihologico-moral foarte puternic.

Reclamanta Zinaida Tolmaciova, a invocat că, pentru faptele comise,
pârâtele Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi a fost sancționate contravențional,
fiecare cu amendă în mărime de 20 unități convenționale, conform art. 69 alin. (1)
Cod contravențional și 25 unități convenționale, conform art. 78 alin. (2) Cod
contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 900
lei, fiecare, care nu au fost contestate rămânând definitive, pentru faptele că, pe
27 martie 2014 au numit-o cu cuvinte injurioase și necenzurate în loc public și au
bătut-o pe reclamanta Zinaida Tolmaciova.

Reclamanta Zinaida Tolmaciova, a menționat că, prin acțiunile sale ilicite, pârâtele Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi, i-au cauzat dureri fizice enorme, provocate suferințe psihologice și psihice foarte grave, durerii sufletești enorme, o amărăciune deosebită, nervozitate, tristețe și un stres, șoc psihologico-moral foarte puternic, pe care îl apreciază în cuantumul prejudiciului moral a câte 30 000 lei de la fiecare pârâtă.

Reclamanta Zinaida Tolmaciova, a invocat că, i-au fost cauzate leziuni corporale, ceea ce se confirmă prin raportul de constatare medico-legală nr. 054, conform căruia s-a constatat cinci excoriații a palmei pe dreapta de formă semilunară, acoperite cu crustă brună; pe suprafața anterioară a antebrațului stâng în 1/3 inferioară, o echimoză de formă neregulată, culoare violacee; în regiunea parietală pe dreapta, zigomatică pe stânga, tumefierea țesuturilor moi, semidure la palpare, dureroase de formă ovală, care se califică ca vătămare corporală neînsemnată.

Reclamanta Zinaida Tolmaciova, a solicitat încasarea din contul pârâtelor Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi în beneficiul său, a prejudiciului moral cauzat, în suma de câte 30 000 lei, de la fiecare pârâtă și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10 000 lei.

Prin hotărârea din 07 septembrie 2017 a Judecătoriei Caușeni, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tolmaciova împotriva Svetlanei Ceapchi și Alinei Ceapchi cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin săvârșirea contravenției, s-a încasat de la Ceapchi Alina în folosul lui Tolmaciova Zinaida prejudiciul moral în sumă de 3000 lei, s-a încasat de la Svetlana Ceapchi în folosul Zinaidei Tolmaciova prejudiciul moral în sumă de 3000 lei, s-a încasat de la Alina Ceapchi în folosul statului, taxa de stat în mărime de 100 lei, s-a încasat de la Svetlana Ceapchi în folosul statului, taxa de stat în mărime de 100 lei, s-a încasat în mod solidar de la Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi în folosul Zinaidei Tolmaciova cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2000 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Zinaida Tolmaciova, reprezentată de avocatul Marin Sardari și cererea de apel declarată de Alina Ceapchi și Svetlana Ceapchi și s-a menținut hotărârea din 07 septembrie 2017 a Judecătoriei Caușeni, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tolmaciova împotriva Svetlanei Ceapchi și Alinei Ceapchi cu privire la repararea prejudiciului moral, cauzat prin săvârșirea contravenției.

În consolidarea soluției adoptate instanța de apel a reținut prevederile art. art. 616 alin. (2), 1398, 1422 alin. (1), (2), 1423 Cod civil.

Astfel, verificând temeinicia și legalitatea hotărârii primei instanțe în raport cu circumstanțele constatate, instanța de apel a conchis că, prima instanță fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, avînd ca obiect repararea prejudiciului moral cauzat, s-a pronunțat în favoarea temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia parțial.

Instanța de apel a reținut că, la 27 martie 2014, în jurul orelor 13.00, apelantele-pârâte Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi au numit-o pe apelanta-reclamanta Zinaida Tolmaciova cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i demnitatea și onoarea, tulburând ordinea publică. Tot ele, la 27 martie 2014, în jurul orelor 13.00 au bătut-o pe reclamanta-apelantă Zinaida Tolmaciova, prin ce i-au cauzat vătămări corporale neînsemnate

La fel instanța de apel a reținut că, pentru faptele comise, în privința lui Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi au fost întocmite procesele-verbale cu privire la contravenție nr. MAI 02 374959 din 31 martie 2014, MAI 02 518321 din 16 iunie 2014, MAI 02 518322 din 16 iunie 2014 în baza art. 69 alin. (1) și art. 78 alin. (2) Cod contravențional, cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 900 lei fiecare, care nu au fost contestate, rămânând definitive.

Instanța de apel a reținut că, potrivit raportului de constatare medico-legală nr. 054 din 28.03.2014, la Tolmaciova Zinaida, în urma maltratărilor din partea pârâtelor, s-au depistat: cinci excoriații a palmei pe dreapta de formă semilunară, acoperite cu crustă brună; pe suprafața anterioară a antebrățului stâng în 1/3 inferioară o echimoză de formă neregulată, culoare violacee; în regiunea parietală pe dreapta, zigomatică pe stânga, tumefierea țesuturilor moi, semi dure la palpare, dureroase de formă ovală.

Instanța de apel a menționat că, răspunderea pentru dauna cauzată reclamantei Tolmaciova Zinaida are caracter delictual, iar temei al apariției răspunderii delictuale, este fapta ilicită de vătămare corporală ușoară, comisă de Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi, legătura de cauzalitate și vinovăție fiind constatate prin procesele-verbale cu privire la contravenție MAI02 374959 din 31 martie 2014, MAI02 518321 din 16 iunie 2014, MAI02 518322 din 16 iunie 2014.

Instanța de apel a considerat oportun de a reitera în prezenta speță prevederile art. 1398 Cod civil, care prevede că, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune. Pentru apariția răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplinește temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale este componenta delictului civil. Componenta delictului civil constituie o totalitate de elemente esențiale formulate de legiuitor ca necesare și suficiente pentru angajarea răspunderii delictuale. Componenta delictului civil include următoarele elemente (condiții): prejudiciul, fapta ilicită, raportul causal dintre faptă și prejudiciu și vinovăția. Fapta ilicită este fapta prin care, încălcându-se normele dreptului obiectiv, se lezează drepturile subiective sau interesele persoanei.

Instanța de apel a respins argumentele apelantei Zinaida Tolmaciova despre necesitatea admiterii integrale a pretenției privind repararea prejudiciului moral în sumă de 60 000 lei, adică câte 30 000 lei pentru fiecare pârâtă-apelantă, și a considerat că, nu pot constitui temei pentru modificarea în acest sens a hotărârii primei instanțe. Într-adevăr, la aprecierea cuantumului prejudiciului moral dispus spre încasare, prima instanță a pornit de la faptul că reclamanta Zinaida Tolmaciova a fost agresată fizic și moral de către 2 persoane. Totodată, instanța de apel consideră că cuantumul prejudiciului moral dispus spre încasare din contul pârâtelor-apelante Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi în beneficiul Zinaidei Tomlaciova în sumă a câte 3 000 lei de la fiecare, este echitabil suferințelor psihice suportate de către Tolmaciova Zinaida pentru prejudiciul moral cauzat în urma contravențiilor. Cu atât mai mult că suma solicitată cu titlu de prejudiciul moral, este exagerat de mare și nu este în corespundere cu caracterul și gravitatea suferințelor psihice suportate de către reclamantă.

Instanța de apel consideră că, prima instanță corect a reținut despre necesitatea intervenirii în compensarea cheltuielilor de asistență juridică, diminuând-le, deoarece, criteriul de bază fiind complexitatea cauzei, noutatea și

dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză, alți factori, la discreția instanței. prima instanță corect a reținut despre necesitatea intervenirii în compensarea cheltuielilor de asistență juridică, diminuând-le, deoarece, criteriul de bază fiind complexitatea cauzei, noutatea și dificultatea problemelor juridice ridicate de speță, aportul avocatului la soluționarea cauzei, timpul și munca depusă de avocat, aptitudinile speciale necesare pentru a acorda asistența, faptul în ce măsură munca avocatului în cauza respectivă îi limitează capacitatea de a lucra în alte dosare, rezultatul obținut, restricțiile de timp impuse de client și de circumstanțele cauzei, natura și durata relației dintre avocat și client, experiența, reputația și abilitatea avocatului, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, suma despăgubirilor pretinse/obținute în cauză, alți factori, la discreția instanței.

Astfel, instanța de apel a invocat că, prima instanță a dat o apreciere obiectivă și justă probelor administrate, a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei și corect a aplicat normele de drept material și procedural, adoptând o hotărâre legitimă în corespundere cu cerințele legii.

La 11 iulie 2018, Zinaida Tolmaciova, a declarat recurs împotriva deciziei din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel nominalizate și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin să fie admisă integral pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 10 000 lei.

În motivarea cererii de recurs recurenta Zinaida Tolmaciova, a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, le consideră neîntemeiate, ilegale, bazate pe o interpretare eronată a normelor de drept material iar instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Recurenta Zinaida Tolmaciova, a indicat că a suportat cheltuieli pentru asistență juridică, acordată în prima instanță de avocatul stagiar Marin Sardari în sumă de 10 000 lei, conform bonul de plată seria PL nr. 502670 din 27 februarie 2018, emis de Biroul Asociați de Avocați "Echitate"

Recurenta, a mai menționat că, instanței de apel a interpretat eronat legea materială pertinentă cauzei, aplicând-o în contradicție cu circumstanțele de fapt și probele administrate în litigiu dedus judecății.

La fel recurenta Zinaida Tolmaciova, a invocat că, instanța de apel nu s-a expus asupra pretențiilor înaintate în cererea de apel depusă împotriva hotărârii instanței de fond.

Recurenta Zinaida Tolmaciova, a invocat că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, nu a dat un răspuns special și explicit asupra tuturor întrebărilor formulate în cererea de apel.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a

deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 15 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 02 mai 2018, prin scrisoarea de expediere numărul 5448 (f. d. 163), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei, lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost declarat de Zinaida Tolmaciova, la data de 11 iulie 2018, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 30 iulie 2018, în adresa intimatelor Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi, a fost expediată copia recursului declarat de Zinaida Tolmaciova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 16 august 2018, Svetlana Ceapchi și Alina Ceapchi a depus referință, prin care au solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Examinând temeiurile recursului declarat de Zinaida Tolmaciova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Zinaida Tolmaciova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Zinaida Tolmaciova, se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, numărul 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Zinaida Tolmaciova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Zinaida Tolmaciova, împotriva deciziei din 07 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Tolmaciova împotriva Svetlanei Ceapchi și Alinei Ceapchi cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin săvârșirea contravenției.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan